

ความเห็นส่วนต้น
ของ นายนคินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๗ - ๘/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๔/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๔/๒๕๖๕

วันที่ ๑๕ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { ศาลปกครอง
ผู้ร้อง
ผู้抗ร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พรับพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ขัดหรือเย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควร แก่เหตุ และจะกระทบต่อสักดิศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไมุ่่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเฉพาะเจาะจง”

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พรับพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า “ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ ... (๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

กกฎหมายว่าด้วยการส่งวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กกฎหมายว่าด้วยศุลกากร กกฎหมายว่าด้วยอาชุรปีน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาชุรปีน ในฐานความผิดเกี่ยวกับอาชุรปีน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ กกฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณะประโยชน์ กกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด กกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง และกกฎหมายว่าด้วยการพนัน ในฐานความผิดเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก ... ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ เป็นบทบัญญัติแห่งกกฎหมายที่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกให้มาดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ หลายประการ รวมถึงการควบคุมคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ที่จะได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเพื่อให้ได้ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ปราศจากเหตุมัวหมอง ในการที่จะปฏิบัติหน้าที่และเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ที่ได้รับเลือกนั้นจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีพฤติกรรมและมีคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับนับถือของสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการปกครองราษฎรภายในท้องที่ ทั้งนี้ บุคคลซึ่งมีสถานะเป็นพลเมืองของประเทศไทยยอมต้องมีสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงหน้าที่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทางเดินทางหนึ่งเสมอ เนื่องด้วยประชาชนแต่ละคนคือปัจเจกบุคคลซึ่งมีเจตจำนงเสรีเป็นของตนเอง พลเมืองจึงควรที่จะได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อมีส่วนในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเองหรือของชุมชน ผ่านกระบวนการในระบบประชาธิปไตยในการปกครองระดับท้องที่ โดยประชาชนผู้อ้างอยู่ในท้องที่หมู่บ้าน ย่อมมีสิทธิในการเลือกผู้นำชุมชนของตน กล่าวคือ ผู้ใหญ่บ้าน และในขณะเดียวกันประชาชนก็มีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกเพื่อเป็นผู้ใหญ่บ้าน เพื่อเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้แทนของคนในชุมชนตามกำลังและความสามารถเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม โดยสิทธิในการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน ที่บุคคลทุกคนพึงมีในฐานที่เป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย แต่สิทธิเช่นว่านี้อาจถูกจำกัดได้ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในบทบัญญัติแห่งกกฎหมายหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติแห่งกกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ ในการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านจะต้องพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่สมัครตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ ซึ่งบทบัญญัติแห่งกกฎหมายดังกล่าวมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านเพิ่มขึ้นจากบทบัญญัติเดิม หลายอนุมาตรด้วยกัน เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ การที่บบทบัญญัติ มาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กำหนดให้ผู้ที่

จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้ที่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดนั้น คำว่า “กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด” ย่อมหมายความรวมถึงกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดทุกฉบับที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตราการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์อิจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้น จึงเป็นกรณีที่บัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวให้ความสำคัญกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากยาเสพติดเป็นต้นตอของปัญหาอาชญากรรมหลากหลายรูปแบบ เช่น อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์ เป็นต้น การเลือกบุคคลจะมาเข้ารับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนั้นมีลักษณะดุจเดียวกับการเลือกตั้งผู้แทนอื่น ๆ โดยต้องรักษาหลักการประชาธิปไตยและปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยเคร่งครัดเพื่อให้เกิดความสุจริตและเที่ยงธรรมอย่างไรก็ตาม การกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดที่ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายหลายฉบับซึ่งมีอยู่หลายฐานความผิดด้วยกันนั้น แต่ละฐานความผิดย่อมมีหนทางของผู้ฝ่าฝืนแตกต่างกันไปตามความร้ายแรงแก่กรณี ประกอบไปด้วยโทษทางอาญาและการรับทรัพย์ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง พบว่ามีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้แตกต่างจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาตรา ๔๒ (๑๒) กำหนดให้บุคคลเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๕๐ (๑๐) กำหนดให้บุคคลเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว มีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ โดยกำหนดขอบเขตของความผิดที่ต้องห้ามไว้อย่างชัดเจนเฉพาะความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า เท่านั้น ไม่ได้รวมถึงความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในฐานความผิดอื่น เช่น การเสพยาเสพติด เป็นต้น

ดังนั้น การที่พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) บัญญัติให้ตัดสิทธิของบุคคลซึ่งเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำการผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด แม้มิใช่การกระทำการผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า ย่อมเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ เนื่องจากในบางกรณีอาจเป็นเพียงการกระทำการผิดซึ่งมิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวมอย่างมีนัยยะสำคัญ แต่ผู้กระทำการผิดและต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำการผิดดังกล่าวกลับต้องเสียสิทธิในการมีส่วนร่วมในการปกครองระดับท้องที่ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยตลอด

อีกทั้งในปัจจุบันได้มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๔ ได้กำหนดให้ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดที่ใช้บังคับอยู่ทั้งหมด ดังนั้น การบัญญัติให้บุคคลผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำการผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดต้องถูกจำกัดสิทธิในการลงสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานจึงควรบัญญัติฐานความผิดให้สอดคล้องกับบทกำหนดโทษของประมวลกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดให้อยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบ พร้อมกันนี้ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ และทางอุตสาหกรรม มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพติดยาเสพติด ซึ่งเป็นการบันthonสุขภาพของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากรซึ่งมีความหลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดนโยบายในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด และรวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดให้เป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ โดยที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบทกำหนดโทษเป็นจำนวนมาก ส่งผลทำให้ฐานความผิดแตกต่างไปจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายเดิม กล่าวคือ “ได้กำหนดให้มีการแบ่งแยกฐานความผิดระหว่างความผิดที่ว่าไปและความผิดร้ายแรง และแบ่งแยกบทกำหนดโทษซึ่งแตกต่างไปจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายเดิมที่ไม่ได้มีการแบ่งแยกในลักษณะดังกล่าว โดยได้มีการให้คำนิยามของความผิดร้ายแรงและมีบทกำหนดโทษเฉพาะสำหรับความผิดดังกล่าว เช่น นิยามของคำว่า “การผลิต” ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ

คำว่า “การผลิต” ไม่รวมถึงการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุอีกต่อไป การแก้ไขเปลี่ยนแปลงฐานความผิดดังกล่าว เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด ในปัจจุบันให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้มีการยกเลิกบทสนับนิษฐานเด็ดขาดเกี่ยวกับการกระทำความผิด และบัญญัติบทสนับนิษฐานที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด โดยมีการยกเลิกโทษขั้นต่ำ และไม่ลงโทษผู้เสพ ที่สมควรใจบำบัด ในส่วนของความผิดที่ไม่ร้ายแรงหรือความผิดทั่วไปนั้น ได้มีการบัญญัติให้ศาลใช้คุลpinija ในการกำหนดโทษได้มากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นที่การบำบัดรักษามากกว่าการลงโทษในกรณีของการกระทำความผิดทั่วไป

เมื่อพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑) บัญญัติคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด อันเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ โดยที่บัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวไม่ได้มีการบัญญัติขอบเขตของการกระทำความผิดหรือกำหนดฐานความผิดเอาไว้อย่างเฉพาะเจาะจงในการจำกัดสิทธิ์ดังกล่าว ประกอบกับในปัจจุบันได้มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดซึ่งมีการแก้ไขฐานความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติดแต่ก่อต่างไปจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายเดิม อีกทั้งการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามแก่บุคคลที่จะใช้สิทธิ์สมควรรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านว่าจะต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด แต่ไม่กำหนดระยะเวลาในการจำกัดสิทธิไว้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด ซึ่งการตรากฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลจะต้องคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วน พอเหมาะสมพอควรแก่กรณีอันเป็นหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ฝ่ายนิติบัญญัติใช้อำนาจภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ การจำกัดสิทธิในลักษณะดังกล่าวต้องคำนึงถึงความได้สัดส่วนระหว่างประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับกับสิทธิหรือเสรีภาพที่ประชาชนจะต้องสูญเสียไปอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังกล่าว อีกทั้งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวต้องเป็นมาตรการที่มีความเหมาะสมหรือความจำเป็นและก่อให้เกิดภาระแก่สิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับ กล่าวคือ การได้บุคคลที่มีความประพฤติเหมาะสมเข้ามาดำเนินการตามหน้าที่ เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องที่กับการจำกัดสิทธิในการสมควรรับเลือกเพื่อเข้ามาดำเนินการตามหน้าที่ของราชภูมิในพื้นที่ไปตลอดชีวิต ถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งผลในทางกฎหมายที่เกิดขึ้นยังเป็นภาระต่อผู้กระทำความผิดเกินสมควรแก่เหตุ ทำให้ต้องสูญเสียสิทธิในการสมควรเข้ารับการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านไปตลอดชีวิต ดังนั้น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่

พระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๒ (๑๑) จึงมีลักษณะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดต่อ
หลักนิติธรรม เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และกระทบต่อศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ของบุคคล อีกทั้งไม่สอดคล้องหรือเหมาสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ไม่เป็นไป
ตามหลักความได้สัดส่วน ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แต่ทั้งนี้ บทบัญญัติ
แห่งกฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใด
บุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคสอง แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระราชบัญญัติฯ
มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือก
เป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำการใดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แต่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖
วรรคสอง ทั้งนี้ เห็นสมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๑)
ทั้งอนุมาตราให้มีความเหมาะสมได้สัดส่วนกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับ ตลอดจนให้
สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

บ. ๙

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ